

"ΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ": Η χριστιανική συζυγία: Συμβουλές προς τον σύζυγο (Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος)

Date : Σεπτεμβρίου 24, 2009

...

Ας θεωρούμε, λοιπόν, ότι ο άνδρας είναι το κεφάλι και η γυναίκα το σώμα, όπως αποδεικνύει και τούτος ο αποστολικός συλλογισμός: «Ο άνδρας είναι η κεφαλή (δηλ. ο αρχηγός) της γυναίκας, όπως και ο Χριστός της Εκκλησίας. Ο Χριστός είναι και ο σωτήρας του σώματός Του, της Εκκλησίας. Όπως όμως η Εκκλησία υποτάσσεται στο Χριστό, έτσι και οι γυναίκες πρέπει σε όλα να υποτάσσονται στους άνδρες τους» (Εφ. 5:23-24).

Εσύ, ο άνδρας, ακούς τον Παύλο, που συμβουλεύει τη γυναίκα να υποτάσσεται σ' εσένα, και τον επαινείς και τον θαυμάζεις. Ακου, όμως, τι λέει παρακάτω. Ακου τι ζητάει από σένα: «Οι άνδρες ν' αγαπάτε τις γυναίκες σας, όπως ο Χριστός αγάπησε την Εκκλησία και πρόσφερε τη ζωή Του γι' αυτήν» (Εφ. 5:25). Είδες προηγουμένως υπερβολή υποταγής; Δες τώρα **υπερβολή αγάπης. Θέλεις να υπακούει σ' εσένα η γυναίκα σου, όπως η Εκκλησία υπακούει στο Χριστό; Φρόντιζε κι εσύ γι' αυτήν, όπως ο Χριστός για την Εκκλησία. Κι αν χρειαστεί τη ζωή σου να θυσιάσεις γι' αυτήν, κομμάτια να γίνεις χίλιες φορές, τα πάντα να υπομείνεις και να πάθεις, μην αρνηθείς να το κάνεις.**

Γιατί ούτε κι έτσι θα έχεις κάνει κάτι ισάξιο μ' εκείνο που έκανε ο Χριστός για την Εκκλησία, αφού εσύ θα έχεις πάθει γι' αυτήν με την οποία είσαι ενωμένος, ενώ ο Κύριος έπαθε γι' αυτήν που Τον αποστρεφόταν και Τον περιφρονούσε. Καθώς, λοιπόν, ο Χριστός **όχι με απειλές, όχι με βρισιές, όχι με φοβέρες, αλλά με πολλή αγάπη και στοργή, με φροντίδα και θυσία** κατόρθωσε να εμπνεύσει την ευπείθεια σ' εκείνην που τόσο Τον είχε λυπήσει, έτσι να κάνεις κι εσύ, **έτσι να φέρεσαι στη γυναίκα σου. Αν δεν σε προσέχει, αν σε αντιμετωπίζει με υπερηφάνεια, αν σου δείχνει περιφρόνηση, θα μπορέσεις να τη συμμορφώσεις με την πολλή φροντίδα σου, με την αγάπη και την καλοσύνη σου, όχι με την οργή και το φοβέρισμα.** Μόνο έναν υπηρέτη μπορείς να συνετίσεις έτσι, ή μάλλον ούτε κι αυτόν, γιατί γρήγορα θα οργιστεί και θα φύγει από τη δούλεψή σου. **Στη σύντροφο της ζωής σου, στη μάνα των παιδιών σου, στη βάση κάθε χαράς μέσα στην οικογένειά σου, δεν πρέπει με αγριάδα και απειλές να επιβάλλεσαι, αλλά με την αγάπη και τον καλό τρόπο.**

Τί συζυγική ζωή είναι αυτή, όταν η γυναίκα τρέμει τον άνδρα της; Και ποιά οικογενειακή θαλπωρή θα απολαύσει ο άνδρας, όταν ζει μαζί με γυναίκα που τη μεταχειρίζεται σαν δούλα; Κι αν πάθεις κάτι για χάρη της,

μην της το χτυπήσεις. Ούτε ο Χριστός έκανε κάτι τέτοιο. «Και τη ζωή του», λέει, «πρόσφερε γι' αυτήν, θέλοντας έτσι να την καθαρίσει και να την αγιάσει» (Εφ. 5:25-26). Επομένως ήταν ακάθαρτη, είχε ελαττώματα, ήταν άσχημη και ποταπή.

...

...Γι' αυτό μη ζητάς από τη γυναίκα αυτά που δεν είναι δικά της. Βλέπεις, ότι όλα από τον Κύριο τα πήρε η Εκκλησία. Απ' αυτόν έγινε ένδοξη και λαμπρή. **Μη υιώσεις αποστροφή για τη γυναίκα, επειδή έτυχε να μην είναι όμορφη.** Άκουσε τι λέει η Γραφή: «Η μέλισσα είναι τόσο μικρή ανάμεσα στα φτερωτά, μα ο καρπός των κόπων της είναι τόσο γλυκός!» (Σοφ. Σειρ. 11:3). Θεού πλάσμα είναι η γυναίκα. **Με την αποστροφή σου δεν προσβάλλεις εκείνην, αλλά το Δημιουργό της.** Τί δικό της έχει; Ο Κύριος δεν της τα έδωσε όλα; **Μα και την όμορφη γυναίκα μην την παινέψεις, μην τη θαυμάσεις. Ο θαυμασμός της μιας και η περιφρόνηση της άλλης δείχνουν άνθρωπο ακόλαστο. Την ομορφιά της ψυχής να ζητάς και το Νυμφίο της Εκκλησίας να μιμείσαι.** Η σωματική ομορφιά, πέρα από το ότι είναι γεμάτη αλαζονεία, προκαλεί ζήλεια, πολλές φορές μάλιστα και αβάσιμες υποψίες. Δεν χαρίζει, όμως, ηδονή; Για λίγο, ναι· για ένα μήνα ή δύο, ή το πολύ για ένα χρόνο· υστέρια, όχι πια. Γιατί, λόγω της συνήθειας, δεν σου κάνει πια αίσθηση η ομορφιά, η οποία όμως διατηρεί την αλαζονεία της. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στην περίπτωση μιας γυναίκας που δεν έχει εξωτερική ομορφιά, έχει όμως εσωτερική. Εκεί είναι φυσικό η ηδονή και η αγάπη του συζύγου να παραμένουν απ' την αρχή ως το τέλος αμείωτες, γιατί προέρχονται από **ομορφιά ψυχής** και όχι σώματος.

Υπάρχει τίποτα ωραιότερο από τ' αστέρια τ' ουρανού; Σώμα τόσο λευκό δεν μπορείς να μου βρεις. Μάτια τόσο λαμπερά δεν μπορείς να μου δείξεις. Όταν δημιούργησε ο Θεός τ' αστέρια, οι άγγελοι τα θαύμασαν γεμάτοι έκπληξη. Κι εμείς τώρα τα θαυμάζουμε, όχι όμως τόσο πολύ, όσο όταν τα πρωτοείδαμε. **Αυτό κάνει η συνήθεια. Ελαττώνει την έκπληξη, επομένως και το θαυμασμό και την έλξη.** Σκεφτείτε τώρα πόσο περισσότερο ισχύει αυτό στην περίπτωση της γυναίκας. Αν μάλιστα τύχει να τη βρει και κάποια αρρώστια, αμέσως χάθηκαν όλα. Να γιατί **από τη γυναίκα πρέπει να ζητάμε καλοσύνη, μετριοφροσύνη, ευθύτητα και ειλικρίνεια. Αυτά είναι τα γνωρίσματα της ψυχικής ομορφιάς. Σωματική ομορφιά να μη ζητάμε.** Δεν βλέπετε τόσους και τόσους, που πήραν ωραίες γυναίκες, πως κατέστρεψαν τη ζωή τους αξιοθρήνητα; Και δεν βλέπετε άλλους, που, χωρίς να έχουν ωραίες γυναίκες, έζησαν πολύ ευτυχισμένα;

Ούτε, όμως, και για πλούσια γυναίκα να ψάχνουμε. Κανένας ας μην περιμένει να γίνει πλούσιος με το γάμο. Αισχρός και αξιοκαταφρόνητος είναι ένας τέτοιος πλουτισμός. Επιπλέον, όπως λέει ο απόστολος, «όσοι θέλουν να πλουτίσουν, πέφτουν σε πειρασμό, σε παγίδα του διαβόλου και σε πολλές επιθυμίες ανόητες και βλαβερές, που βυθίζουν τους ανθρώπους στην καταστροφή και στο χαμό» (Α' Τιμ. 6:9).

Από τη γυναίκα, λοιπόν, μη ζητάς λεφτά, αλλά αρετές. Είναι δυνατό ν' αδιαφορείς για τα σπουδαιότερα και να φροντίζεις για τα ασήμαντα; Δυστυχώς, όμως, σε όλα αυτό κάνουμε. Αν αποκτήσουμε παιδί, νοιαζόμαστε όχι για το πως θα γίνει καλός άνθρωπος, αλλά για το πως θα του εξασφαλίσουμε πλούτη· όχι για το πως θ' αποκτήσει καλούς τρόπους, αλλά για το πως θα έχει πολλούς πόρους. Στο επάγγελμά μας, πάλι, δεν κοιτάμε πως θα το ασκήσουμε τίμια, αλλά πως θα μας φέρει μεγάλα κέρδη. Όλα, λοιπόν, γίνονται για τα λεφτά. Μας έχει κυριέψει ο έρωτας του χρήματος, γι' αυτό οδηγούμαστε στην καταστροφή.

«Έτσι», συνεχίζει ο απόστολος, «και οι άνδρες οφείλουν ν' αγαπούν τις γυναίκες τους, όπως αγαπούν τω ίδιο τους το σώμα. Όποιος αγαπάει τη γυναίκα του, αγαπάει τον εαυτό του. Κανείς ποτέ δεν μίσησε το ίδιο του το σώμα, αλλ' αντίθετα το τρέφει και το φροντίζει· έτσι κάνει και ο Κύριος για την Εκκλησία, γιατί όλοι είμαστε μέλη του σώματός Του από τη σάρκα Του και τα οστά Του» (Εφ. 5:28-30). ...

...

...Όση, λοιπόν, αγάπη έχεις στον εαυτό σου, τόση αγάπη θέλει ο Θεός να έχεις και στη γυναίκα σου. Δεν βλέπεις ότι και στο σώμα μας πολλές ατέλειες ή ελλείψεις έχουμε; Ο ένας έχει τα πόδια στραβά, ο άλλος τα χέρια παράλυτα, ο τρίτος κάποιο άλλο μέλος άρρωστο κ.ο.κ. **Και όμως, δεν το κακομεταχειρίζεται ούτε το κόβει· απεναντίας μάλιστα, το φροντίζει και το περιποιείται περισσότερο απ' όσο τα υγιή μέλη του,** και ο λόγος είναι ευνόητος.

Όσο αγαπάς, λοιπόν, τον εαυτό σου, τόσο ν' αγαπάς και τη γυναίκα σου. Όχι μόνο γιατί ο άνδρας και η γυναίκα **έχουν την ίδια φύση,** αλλά και για μια άλλη σπουδαιότερη αιτία: **Γιατί δεν είναι πια δύο ξεχωριστά σώματα, αλλά ένα.** ...

...

Αλλά και η γυναίκα δεν πρέπει να περιφρονεί τον άνδρα της για οποιονδήποτε λόγο, προπαντός αν είναι φτωχός. Να μη βαρυγγωμάει και να μην τον βρίζει, λέγοντας λ.χ.: "Ανανδρε και δειλέ, τεμπέλη και ακαμάτη, ανάμελε και υπναρά! Ο τάδε, αν και καταγόταν από φτώχη οικογένεια, με πολλούς κόπους και κινδύνους έκανε μεγάλη περιουσία. Και να, η γυναίκα του φοράει πανάκριβα ρούχα, κυκλοφορεί με αμάξι, έχει τόσους υπηρέτες, ενώ εγώ πήρα εσένα, που είσαι ζαρωμένος από τη φτώχεια και ζεις άσκοπα!". Δεν πρέπει η γυναίκα να λέει στον άνδρα της τέτοια λόγια. Το σώμα δεν εναντιώνεται στο κεφάλι, αλλά το υπακούει. Πώς, όμως, θα υποφέρει τη φτώχεια; Από που θα βρει παρηγοριά; Ας σκεφτεί τις φτωχότερες γυναίκες. Ας συλλογιστεί πόσες κοπέλες από καλές οικογένειες όχι μόνο τίποτα δεν πήραν από τους άνδρες τους, αλλά και ξόδεψαν τη δική τους περιουσία γι' αυτούς. Ας αναλογιστεί τους κινδύνους από έναν τέτοιο πλούτο, και θα προτιμήσει τότε τη **φτωχική αλλά ήσυχη ζωή.** Γενικά, αν αγαπάει τον άνδρα της, δεν θα ξεστομίσει ποτέ παράπονο ή προσβλητικό λόγο γι' αυτόν. **Θα προτιμήσει να του**

έχει κοντά της χωρίς πλούτη, παρά να είναι πλούσιος, και αυτή να ζει μέσα στην ανασφάλεια και τις ανησυχίες, που συνεπάγονται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Ούτε και ο άνδρας, όμως, ακούγοντας τα παράπονα ή τις επικρίσεις της γυναίκας του, πρέπει να τη βρίζει ή να τη χτυπάει, επειδή έχει εξουσία πάνω της. Καλύτερα να τη συμβουλεύει και να τη νουθετεί ήρεμα, χωρίς ποτέ να σηκώνει χέρι εναντίον της. Ας τη διδάσκει την ουράνια φιλοσοφία, τη χριστιανική, που είναι ο αληθινός πλούτος. Ας τη διδάσκει όχι μόνο με τα λόγια αλλά και με τα έργα, πως η φτώχεια δεν είναι καθόλου κακό. Ας τη διδάσκει να περιφρονεί τη δόξα και ν' αγαπά την ταπείνωση· και τότε εκείνη ούτε παράπονο θα έχει ούτε χρήματα θα επιθυμεί. Ας τη διδάσκει να μην αγαπάει τα χρυσά κοσμήματα και τα πολυτελή ρούχα και τα πολλά αρώματα, ούτε να θέλει για το σπίτι ακριβά έπιπλα και περιττά στολίδια. Όλα τούτα φανερώνουν ματαιόδοξο φρόνημα και κουφότητα. Και της ίδιας και του σπιτιού στολισμός ας είναι η κοσμιότητα και η σεμνότητα. Και η ίδια και το σπίτι ας μοσχοβολάνε το άρωμα της σωφροσύνης και της αρετής.

...

(Πηγή: Αποσπάσματα από το κεφάλαιο «Η χριστιανική συζυγία» του βιβλίου «Θέματα ζωής». Κείμενα του Αγίου Ιωάννου του Χρυσόστομου. Η επεξεργασία και μετάφραση των κειμένων καθώς και η έκδοση των βιβλίων έχουν γίνει από τους πατέρες της Ιεράς Μονής Παρακλήτου Ωρωπού, Τόμος Α', σελ. 125-126, 128-130, 131-132, 137-138)